

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas uzklauššanas sanāksme

par AS "Conexus Baltic Grid" dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu
projektu

Protokols

Rīgā

2018.gada 9.novembrī

Nr.25

Sanāksmi vada:

Viesturs Kadiķis, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Enerģētikas departamenta Tarifu un infrastruktūras nodaļas vadītājs.

Piedalījās:

Rota Šņuka, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekle;
Intars Birziņš, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes loceklis;

Imants Mantiņš, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes loceklis;

Māra Bērziņa, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes priekšsēdētāja padomniece;

Kaspars Rumba, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekles R.Šņukas padomnieks;

Jānis Miķelsons, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpilddirektors;

Alla Vanaga, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Ekonomiskās analīzes departamenta direktore;

Inga Balabkina, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Juridiskā departamenta Enerģētikas lietu nodaļas vadītāja;

Dace Bite, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Enerģētikas departamenta direktora pienākumu izpildītāja;

Jānis Kalējs, AS "Latvijas Gāze" pārstāvis;

Romāns Tjurins, AS "Latvijas Gāze" pārstāvis;

Juris Taškāns, AS "Latvijas Gāze" pārstāvis;

Artūrs Salkazanovs, AS "Latvijas Gāze" pārstāvis;

Ance Ansons, Ekonomikas ministrijas pārstāve;

Kristaps Ločmelis, AS "Latvenergo" pārstāvis;

Andris Rudzītis, SIA "Jūrmalas Ūdens" pārstāvis;

Krišjānis Baidekalns, AS "AJ Power Gas" pārstāvis.

Uzaicinātie:

Mārtiņš Gode, AS "Conexus Baltic Grid" valdes loceklis;

Marita Šeine, AS "Conexus Baltic Grid" plānošanas un analīzes daļas vadītāja;

Dace Baltābola, AS "Conexus Baltic Grid" sabiedrisko attiecību vadītāja;

Kristiāns Poriņš, AS “Conexus Baltic Grid” juriskonsults;
Filips Bibiks, AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis.

Protokolē:

Svetlana Orlova, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Enerģētikas departamenta Tarifu un infrastruktūras nodaļas vecākā eksperte.

Sanāksme sākas plkst. 10.00.

Darba kārtība:

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmes norises kārtību.
2. Komersanta informācija par iesniegto dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu projektu.
3. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku jautājumi un komersanta pārstāvja atbildes.
4. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku priekšlikumi un ieteikumi par AS “Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu projektu.

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmes norises kārtību.

V.Kadiķis informē klātesošos uzklauššanas sanāksmes dalībniekus par sanāksmes mērķi un norises kārtību, par tarifu projekta izvērtēšanas laiku, spēkā stāšanās brīdi, priekšlikumu iesniegšanas kārtību, kā arī sniedza vispārīgu informāciju par regulēto pakalpojumu.

V.Kadiķis aicina AS “Conexus Baltic Grid” valdes locekli iepazīstināt uzklauššanas sanāksmes dalībniekus ar informāciju un pamatojumiem par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā (turpmāk – Regulators) iesniegto dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu projektu.

2. Komersanta pamatojums par jauno tarifu apstiprināšanas nepieciešamību.

Komersants ir sagatavojis prezentāciju (skaidrojumu par dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu apstiprināšanas nepieciešamību).

M.Gode iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar Regulatorā iesniegto dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu projektu (turpmāk – Tarifu projekts) un tā iesniegšanas iemesliem.

Lai nodrošinātu Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.312 “Enerģijas lietotāju apgādes un kurināmā pārdošanas kārtība izsludinātas enerģētiskās krīzes laikā un valsts apdraudējuma gadījumā” (turpmāk – MK noteikumi Nr.312) 12.¹ punktā noteiktās prasības, AS “Conexus Baltic Grid” 2018.gadā organizēja četras izsoles par dabasgāzes uzglabāšanu un pieejamības nodrošināšanu krātuvē 2018./2019.gadā (turpmāk – Izsoles), ar kopējo dabasgāzes apjomu 3 160 TWh, kas arī ir galvenais iemesls jauna Tarifu projekta iesniegšanai.

Saskaņā ar Regulatora 2016.gada 28.novembrī apstiprināto “Dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku” nākošajā tarifu pārskata ciklā ir iekļaujamas faktiskās izmaksas, kuras radušās Izsoļu rezultātā. Tarifu projektā ir iekļauta 2017.gada organizētās izsoles izmaksu daļa 2,65 miljonu *euro* apmērā, atbilstoši Regulatora 2018.gada 18.jūnija lēmumam Nr.69 “Par akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem”, un 2018.gada organizēto Izsoļu faktiskās izmaksas 9,2 miljonu *euro* apmērā.

Sagatavojot pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķinu, izmaksu novērtējumam par pamatu tika ņemts 2019.gada AS “Conexus Baltic Grid” budžets un faktiskās Izsoļu izmaksas. Kā vēl viens no būtiskākajiem rādītājiem, kas ietekmē Tarifu projektu ir prognozētais Latvijas teritorijā pārvadītais dabaszgāzes apjoms, kas tiek plānots 31TWh apmērā jeb par 8% lielāks nekā 2018.gadā. Tarifu projektā iekļautais Latvijas patēriņš ir prognozēts par gandrīz 2% mazāks nekā 2018.gadā. Ieejas punkta no Inčukalna pazemes dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz Inčukalna pazemes dabaszgāzes krātuvi jaudas produktu tarifiem tiek saglabāta 100% atlaide, lai motivētu tirgotājus izmantot Inčukalna pazemes dabaszgāzes krātuvi (turpmāk – Krātuve).

Iesniegtajā Tarifu projektā paredzētās izmaksas ir par 9,5 miljoniem *euro* lielākas nekā spēkā esošajā tarifā. Tarifu projektā iekļauto kapitāla izmaksu samazinājumu veido regulējamo aktīvu bāzes izmaksu samazinājums, kas ir saistīts ar to, ka veiktie kapitālieguldījumi ir mazāki nekā nolietojums un vidēji svērtās kapitāla atdeves likmes samazinājums. Tarifu projektā iekļautās izmaksu pozīcijas *pamatlīdzekļu nolietojums* vērtība, salīdzinot ar spēkā esošajā tarifā iekļautajām izmaksām, ir par 138 tūkst. *euro* palielinājusās, kas ir saistīts ar gāzes regulēšanas sistēmu un gāzesvadu remontiem, kurus ir plānots pabeigt un nodot ekspluatācijā 2018. un 2019.gadā. Pieaugums *ekspluatāciju izmaksās* ir plānots 76% apmērā, kas galvenokārt ir saistīts ar Izsoļu izmaksu iekļaušanu. Tāpat šīs izmaksu pozīcijas pieaugumu ir ietekmējušas reorganizācijas personālsastāvā, veicot atsevišķu funkciju centralizāciju, pārceļot amata vietas no pārvades un uzglabāšanas segmenta uz vadības segmentu. Izmaksu pozīcijas *pārējās saimnieciskās darbības izmaksu* pieaugums ir saistīts ar IT sistēmas atjaunošanu, kā arī ar vides un darba drošības izmaksu pieaugumu. Tāpat kopējo izmaksu pieaugumu ietekmē arī vidējā atalgojuma palielinājums valstī, kas tiek attiecināts arī uz AS “Conexus Baltic Grid” darbiniekiem.

Izmaksu pieauguma rezultātā izmaiņas starptautiskos ieejas /izejas punktu tarifos ir ļoti nebūtiskas un ir saistītas ar izmaiņām prognozētajās plūsmās. Savukārt maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu pieaugums ir aptuveni 30%. Ieejas tarifiem no citas valsts pārvades sistēmas paredzēti sezonālie koeficienti, kuri tiek piemēroti ziemas un rudens mēnešos – no novembra līdz aprīlim, kā arī 1. un 4. ceturksnim koeficienti dienas un pašreizējās dienas produktiem ir 3, bet mēneša un ceturkšņa produktiem 1,5.

Vērtējot Tarifu projekta kopējo ietekmi uz galalietotāju maksājumiem par dabaszgāzi, tarifa palielinājums mājsaimniecībām būs aptuveni 0,04 *euro* mēnesī, bet mājsaimniecībām, kuras gāzi izmanto apkurei, būs aptuveni 1,51 *euro* mēnesī.

3. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku jautājumi un komersanta pārstāvju atbildes par tarifu projektu.

J.Kalējs Vai Jūs zināt, kāds ir, piemēram, Igaunijas dabasgāzes pārvades pakalpojuma sistēmas tarifs par izejas punkta izmantošanu Igaunijas lietotāju apgādei?

M.Gode Nē, uz doto brīdi nezināšu.

V.Kadiķis Tarifu projekta izvērtēšanas laikā Regulators veiks arī salīdzinājumu ar Baltijas valstu dabasgāzes pārvades pakalpojuma sistēmas tarifiem.

K.Ločmelis Vai kopumā visas no 2018.gada Izsoļu izmaksām ir attiecināmas uz Latvijas patērētājiem vai arī tās tiks attiecinātas uz starpvalstu izejas punktiem?

M.Gode Visas izmaksas ir attiecināmas uz Latvijas lietotājiem, jo MK noteikumi Nr.312 nosaka, ka izsolītais dabasgāzes apjoms ir paredzēts Latvijas dabasgāzes apgādes nodrošināšanai.

K.Ločmelis No Tarifu projekta var secināt, ka kopējais izmaksu pieaugums ir 96% - 97% apmērā, kas galvenokārt ir saistīts ar Izsoļu izmaksām. Vai Jūs varat apstiprināt, ka visu dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu pieaugums ir saistīts ar Izsoļu izmaksām?

M.Gode Jā.

K.Ločmelis MK noteikumi Nr.312 nosaka vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora pienākumu nodrošināt Krātuves piepildījumu ar dabasgāzi 3,16 TWh apmērā uz apkures sezonas noslēgumu, tādējādi nodrošinot, ka krātuves darba spiediens ir atbilstošs iespējamajam Latvijas dabasgāzes patērētāju maksimāli pieprasītajam apjomam apkures sezonas noslēgumā. Vai Jūs varat apliecināt, ka ziemas sezonā, kad ir lielākais dabasgāzes pieprasījums, ja pastāvēs situācija, ka kopējā pieprasītā Krātuves izmantotā dabasgāzes jauda ir lielāka nekā Krātuves pieejamā dabasgāzes jauda, ka prioritārā kārtībā Latvijas galapatērētāji iegūs piekļuvi dabasgāzes pārvades pakalpojuma sistēmai, lai izņemtu dabasgāzi?

M.Gode Atbilstoši Regulatora 2018.gada 28.maija lēmumam Nr. 1/10 "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem" (turpmāk – Noteikumi) prioritāte tiek noteikta proporcionāli grupētās jaudas produktam, kurš atrodas Krātuvē. Līdz ar to brīdī, kad iestāsies nepieciešamība izvēlēties, kam nepieciešamo dabasgāzi piegādāt, darbosies princips, kas ir iestrādāts Noteikumos.

K.Ločmelis Un šī prioritāte nekādā gadījumā nav saistīta ar rīkotajām Izsolēm, kuras tika rīkotas, lai nodrošinātu MK noteikumu Nr.312 noteiktos pienākumus?

M.Gode Nē.

5. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku priekšlikumi.

K.Ločmelis AS "Latvenergo" uzskata, ka 2018.gada Izsoļu izmaksas 9,2 miljonu *euro* apmērā nav attiecināmas uz Latvijas dabasgāzes patērētājiem, kamēr netiks atrasts risinājums, kā Latvijas patērētāji, apstākļos, kuros rodas dabasgāzes sastrēgums Krātuvē, iegūst prioritāras tiesības dabasgāzes saņemšanai ziemas sezonā.

Uzklauššanas sanāksmi slēdz plkst. 10.22

Uzklauššanas sanāksmes vadītājs

Protokolētāja

V.Kadiķis

S.Orlova